

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:

Évesre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

DR. TÜRRI ALADÁR
ügyvéd.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket

a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Sebesültjeink ápolása.

Mikor az első hadüzenet megtörtént, városunk ápolók nélkül szűkölködött. Kórházunk sokkal nyomorúságosabb viszonyok között tengett és teng most is, semhogy mellette és általa ápoló kar képződhetett volna; a Vörös-Kereszt helyi választmánya pedig, mely 1893.-ban alakult, a tartós békeidő alatt csendesen elszenderült, anélkül, hogy a háboru esetén ráháruló kötelességeinek teljesítése szempontjából szükséges előkészületeket megtette volna. Csak a katonaság tette meg a magáét már a béke idején, hogy a háboru készületlenül ne találja a sebesültek elhelyezése és orvosi ellátása dolgában sem: kiszemelte az e célra alkalmas középületeket, számba vette a kórtermeket, megállapította a bennök elhelyezhető ágyak számát, kijelölte az irodai-, mütő-, fürdő-, konyha- és egyéb szükséges helyiségeket, úgy hogy mikor a háboru vihara kitört, a kórházak egykettőre berendezve s megfelelő egészségügyi és gazdasági személyzettel ellátva, már készen várták a háboru első sebesültjeit.

A hadüzenet hírére a polgári társadalom is példás buzgósággal hozzájárult a hiányok pótlásához és a rá háruló teendők ellátásához. Egyszerre két ápoló tanfolyam nyílt meg, egy nyolc napos a Mi asszonyunkról elnevezett apácánénék intézetében, hol dr. Donhoffer Szilárd volt az oktató orvos, egy három hetes a városi közkórházban, hol dr. Danninger Ádám városi tiszti főorvos, dr. Wollheimer József kórházi főorvos és dr. Huber József városi tb. főorvos végezték az oktatómunkát. Amott dr. Huber József, emitt dr. Andrius Szvetozár törzsorvos mint vizsgáló biztos előtt majdnem kétszázán tettek vizsgálatot és szereztek bizonyítványt a betegápolás ismeretéből.

Ujra megalakult a Vörös-Kereszt választmánya is több mint hatszáz taggal s azonnal megkezdte működését. Irodájába, mely az Erzsébet-körut 13. számú épületében nyert helyet, már is szépen folynak be a készpénz és természetbeli adományok a kórházak részére s intézkedés történt, hogy a zombori járás községeinek áldozatrakész közönsége is minden különösebb nehézség nélkül főleg természetbeliek szolgáltatásával hozzájárulhasson a betegkonyhák szükségletének ellátásához.

Immár tehát sem ápoló és felügyelő személyzet, sem anyagi eszközök nélkül nem szűkölködünk, hogy vitéz sebesültjeinknek állapotját mentül elviselhetőbbé tehessük, míg drága hazánk védelmében kapott sebükben vérzenek, s testben és lélekben felépülten mihamarabb visszaadhassuk őket legszentebb kötelességüknek, mely újra a csatamezőre hívja őket.

Ily nagy embergépezet működése mindjárt a neki-

indítás pillanatában természetesen nem lehet teljesen kifogástalan, de az a határtalan lelkesedés, mellyel a neki juttatott feladatrészt mindenki teljesíteni iparkodik, menten segít a bajon, mihelyt tudomást szerez róla. Abban a meggyőződésben adunk nyilvánosan hangot a panaszoknak, melyek eddig hozzánk eljutottak, hogy közzétételükben senki sem fog szemrehányást látni, hanem újmutatást arra, hol mi van javítani, orvosolni való.

Egyik panaszunk az, hogy az ápolónők aránytalanul oszlanak meg a kórházak között. Az egyik tartalék-kórházban szinte nyüzsög a sok ápoló, míg a másikba alig jut, az egyikben egy-egy ápoló csak minden negyedik nap jut szolgálatba, a másikban mindennap délelőtt is, délután is szolgálatot kell teljesítenie.

A másik panasz a konyha ellen van: az ételeknek sem mennyisége, sem minősége nem elégíti ki a jogos kívánalmakat egyes kórházakban. Mődunkban volt olvasni egy nem idevaló sebesült katona levelezőlapját, melyben azt írja a többi közt hozzátartozóinak, hogy míg Bécsben, Budapesten, Szabadkán, mindenütt kifogástalan ellátásban részesültek, itt Zomborban élvezhetetlen a kosztjuk. S ezt tapasztalta a katonai hatóság is.

Biztosak vagyunk benne, hogy nemes lelkű hölgyeink kérés és felszólítás nélkül is segítenek ezeken a felpanaszolt bajokon: arányosan megosztják magukat a kórházak között, hogy sebesültjeink sehol se érezzék a gyöngéd női ápolás hiányát és felügyelnek a konyhákra is, hogy minden beteg jó és elégséges táplálékhoz jusson.

A Vörös-Kereszt Egylet helyi választmányának kérelme a közönséghez.

A Vörös-Kereszt Egylet zombori választmánya folyó hó 26-án a városház tanácstermében ülést tartott, melyen dr. Fehér Lőrinc polgármester, a zombori fiók elnöke jelentette, hogy régebbi időkből, mint a megszűnt zombori fióknak vagyona, a vármegyénél 3830.58 korona fekszik, mely a jelenleg alakult fiókot illeti, ezen összeg átutalása iránt a kellő lépéseket megtette. Jelentette továbbá, hogy a legutolsó ülés óta az egyesület vagyona 900 koronával gyarapodott. Köszönettel vette tudomásul a választmány, hogy a mult vasárnap megtartott football verseny az egyesület javára 30.90 koronát jövedelmezett. Az Erzsébet-körut 19. szám alatt iroda nyílt meg, mely a sebesülteknek szánt pénz- és természetbeli adományokat átveszi s a sebesültekről felvilágosítást ad. A Szilágyi Mór és Jolánkay Vilmos urak által felajánlott lakásokban 45 beteg részére kórházat rendezett be az egyesület, melynek kellő felsze-

relésével a választmány dr. Danninger Ádám főorvost bizta meg s örömmel vette tudomásul, hogy dr. Petrovits Milenko ur az orvosi teendők részbeni ellátására szívesen vállalkozott. Lovag Ibl Miklós ezredes indítványára elhatározta a választmány, hogy a kórházi konyhák ellenőrzéséről gondoskodik s a vállalkozókat a sebesültek megfelelő élelmezésére szorítja.

A választmány a következő felhívással fordult városunk közönségéhez:

A Vörös-Kereszt Egylet helyi választmánya folyó évi augusztus hó 9-én megalakult, hogy az államnak a háboruban megbetegedett vagy megsebesült harcsook ápolására vonatkozó kötelességszerű gondozását kiegészítse, hogy gondos ápolást és enyhülést nyújtson.

A helyi választmány folyó hó 25-ik napján kezdte meg működését.

Nemes emberbarátok által felajánlott helyiségekben körülbelül 50 sebesültet részesít gondozásban és erejéhez képest a városunkban elhelyezett összes sebesültek sorsának enyhítésére nyújt segítő kezet.

Egyesületünk működése azonban csak azon esetben lehet intenzív és eredményes, ha a nagyközönség áldozatkészsége, méltányolva egyesületünk humánus céljait, elegendő anyagi erőt boesát rendelkezésünkre.

Köszönettel elfogadunk minden adományt; pénzt, élelmiszereket (szárnyasokat, lisztet, babot, burgonyát, rizst, tarhonyát, vaját, befőttet stb.), fehérneműeket (lepedőt, inget, alsónadrágot, törülközőt, zsebkendőt, szalvétát, asztalterítőt stb.), kiolvasott ujságot, szóval mindazt, ami szenvedő embertársaink sorsát elviselhetőbbé teszi.

Felkérjük a közönséget, hogy adományait a Vörös-Kereszt Egyletnek Erzsébet-körut 13. szám alatt levő helyiségébe juttatni kegyeskedjék.

Egyesületünk ugyanezen helyiségben reggel 8-tól délután 6 óráig felvilágosítást nyújt a városunkban levő sebesültekről és a Vörös-Kereszt egyletek központi értesítő irodája útján a háboruban elhaltakról és a vidéken levő sebesültekről is.

Eddig a következő adományok érkeztek be az irodába:

Nagy Imre: 6 doboz cigarettadohány. Szupek Gyula: 10 drb képes ujság. Fliegelbaum Józsefné: 10 csomag dohány és papír. Matzitz Irén: 6 drb alsónadrág, 9 drb ing, 4 drb zsebkendő, 1 kosár burgonya. Péits Balázs: 1 üveg málnaszörp. Schäffer Hermann: 10 drb sapka. Mandits János: 51 üveg siller bor. Özy, Keszler Dezsőné: 6 drb ing, 2 drb alsónadrág, 6 drb törülköző, 8 pár harisnya. Stankovits Györgyné: 9 drb ing, 3 drb alsónadrág. Kurjakov Milos: 20 kor. Reinholfer Boldizsár: 1 kor. Pávlovits Vladisláv Szt. Fülöpről: 2 kor. Nagy Hermin Wienből: 1 kor. Vidakovits Sándorné: 60 fil. Jauch Henrik Kerényről: 2 kor. Ilger Mihály: 4 kor. Lederer gyűjtő-iv: 190 kor. Kovacsits Mladen: 30 fil. Vracarits Istvánné: 40 fil. Hoffmann János: 1 kor. Nemes Ella: 3 kor. Holerzer Böske: 2 kor. Pavletits Balázs: 2 kor. Stahlmayer Borbála: 20 fil. Loógó József: 60 kor. Loógó Józsefné: 20 kor. féltéjes kalás, 12 drb alma. Szilágyi Mórné: 24 drb férfi ing, 24 drb férfi alsónadrág, 24 drb törülköző, 24 pár harisnya. Zsemberi Kiss Józsefné: 3 tollpárna 6 huzattal. Karakasevits Mil.: 1 drb vonalzott könyv. N. N.: 50 fil. N. N.: 20 fil. Dr. Turányi Zsigmond: 9 drb férfi alsónadrág.

Nyilatkozat.

A „Bácsmegyei Függetlenség“ 1914. évi augusztus hó 23-iki 63-iki számú lapjában „A kinek nem tetszik a hadsereg ünneplése“ című vezető cikkében személyemmel kapcsolatosan oly sértő gyanúsítást közöl, melyet igazolás nélkül nem hagyhatok, annál kevésbbé, mert ép tiszta hazafiúi érzéseimet támadja meg.

Tény az, hogy midőn a haretérre vonuló 23. gyalog-

ezred lelkes fogadtatása és ünnepeletetéséről előttem szó volt és láttam, hogy én ezen bizottság megalakításánál — ki pedig ugy képviselői állásom, mint politikai multam miatt joggal számítottam arra, hogy abban részt vegyek, hogy abból ki ne hagyjanak — egyszerűen mellőzve lettem, felháborodásomban joggal használhattam ama szavakat, hogy *minek ez a komédia*, de hozzátettem azt is, hogy *engem folyton mellőznek* és így nyilatkozatom az volt, *minek ez a komédia, hogy engem folyton mellőznek*.

Már ez a nyilatkozat is tanúsítja, hogy *csakis* a gyanúsító részt vették tudomásul, az indokot pedig vagy szándékosan, vagy talán akaratlanul elhagyták.

Multam, hazafiúi és politikai szereplésem nyitott lap, mindenki tudja, ki ismer, hogy igaz, jó hazafi voltam és vagyok; szerbnek születtem, az vagyok, de érzelmeimmel *egyedül és kizárólag* a magyar nemzet, a magyar haza más anyanyelvű, de igaz gyermeke voltam és vagyok és így minden intézményünknek és azok között első sorban dicső és hazafias hadseregünknek, mint amelynek erejébe van nemzetünk léte lefektetve, nemcsak igaz tisztelője, de lelkes hive is.

Ez a száraz tény! Szavaimnak én vagyok a legilletékesebb interpretálója és azért elvárom minden tisztességesen gondolkodó embertől, hogy szavaimnak más értelmezést ne adjon, mert aki még ezek után is mást vél vagy mást akar nyilatkozatomból kiolvasni, vagy rágalmozó vagy hazug.

Zomborban, 1914. évi augusztus hó 27-ikén.

Dr. Konyovits Dávid,
országgyűlési képviselő.

Segélyakció Bezdánban.

A bezdáni lelkes társadalom segítő-mozgalmáról a következő sorok kíséretében vesszük az értesítést:

Készülődünk!

Északon és délen elborult a látóhatár. Amerre a szem tekint felhők sötétjét látja. Viharok jönnek, villámok cikáznak. Megnyílt az alvilág mélye s az öldöklés démona végigszágul hatalmas földrészekben.

És a csatak tűzében, vészek közepette ott állnak a mi katonáink, a mi férfaink: apák, testvérek, férjek, hogy a saját testükkel tartsák fel a haza szent testére rázuduló nagy veszedelmeket.

A Duna völgye ágyuk dübörgésétől, fegyver ropogásától hangos, Galícia hegyein tul magyar fiuk küzdenek!

És hare lesz távol és közel, messze nagy földeken.

Megáll az ész s a rémület zsibbadása elfog, hogy aztán annál iramlóbb lépésben átfussák gondolataink a jövődő nehéz órákat: Mi lesz velünk? Mi vár reánk? Mit kell tennünk, hogy a nagyobb bajokat megelőzzük? Mert tél lesz, hosszú tél a mi életünk sorában s ki kell bélelnünk az elhagyott fészket, hogy a gyengék el ne pusztuljanak a mostoha idők járásától.

És eszme eszme után születik. Tett: tettet követ.

Egyik város a másik után alakítja meg jóléti bizottságát. És gyűlik a pénz és segítség, mert Montecuccoli hadvezér mondása, hogy a háboruhoz károm kell: pénz, pénz, pénz — sohasem volt oly aktuális mint most. Igazság ez, amely igazság marad az idők végezetéig!

A jóléti bizottság Bezdánban is permanenciába lépett már a háboru kitérésének első napjaiban. Az eredmény idáig 3000 kornán felül van és nyers termények is azonfelül.

Majd közben megalakult „A Vöröskereszt Egyesület bezdáni fiókja“ elnökévé Meszner István apát plébánost választva. Elnöklárs Ladány Ervinné lett. Alelnökök: Samarjai Béla gyógyszerész és Steiner Miksáné. A lelkes elnökök buzgó hölgygárdájukkal minél szebb eredményt igyekeznek elérni.

A község vezetősége Ladány Ervin jegyzővel az élen megtette hasznos és célszerű intézkedéseit az itthon maradtak családjait illetőleg. Összeirattak a munkaképtelenek, kik penzbeli segélyre szorultak és számításba vétetnek a munkabírók. A helyes munkamegosztás elve sose szorult oly szigorú keresztülvételre, mint most, mikor annyi munkaerőt visz el a háboru.

(J.)

H I R E K.

Táviratok.

Budapest, augusztus 27. (M. T. I.)

Az Est haditudósítója jelenti, hogy a bukovinai határtól 50 kilométernyire benyomultunk, Kemeneke-Podolskánál vagyunk.

München, augusztus 27. (M. T. I.)

Luitpold bajor örökös herceg meghalt.

Temettünk. Két sabáci hőst, akiknek megdicsőült lelke itt szállott vissza az Urhoz azon a kis lyukon keresztül, melyet az ellenség gyilkos golyója ütött testükön. Mondják, az egyik horvát volt, a másik bosnyák. Nem tudom, nem keresem. De érzem, hogy testvéreim voltak abban a hatalmas érzésben, mely csordultig eltöltött minden szívet, mely a két birodalom határai között dobog s mely mindkettőjüket igazságunk névtelen hőseivé, vértanúivá avatta. Azokat a virágokat is, melyek egyszerű fekete koporsójukat elborították, testvéri kezek tépték le és kötötték koszoruba a piros-fehér-zöld színű szalaggal, bár a dicsőült és dicsőítő soha világeleltükben nem látták egymást. A forró testvéri könnyek voltak, mik a csapatkórház árnyékos udvarán felállított ravataluk előtt omlottak szemükből a reggeli esendőben fölzendült gyászszolozsma s a gyászmenetben felbugó gyászinduló hangjaira. Ugy kísértünk el utolsó utatokon, mint a mi édes testvéreinket, mint a mi névtelen hőseinket s úgy is őriztük meg dicső emléketeket. Pihenjetekek békén a mi földünkben, akár saját szülőföldetek ölében pihennétek. Isten veletek!

Fehérneműek sebesültjeinknek. Scultéty Ferenc vármegyei alispán kezdeményezésére egyre érkeznek fehérneműek a vármegyházába a helyben ápolat sebesültek részére. Ujabb adományok:

Czálinger József: 10 ing, 8 alsónadrág, 24 zseb-kendő, 5 pár harisnya; Fűszter Borbála: 30 méter vászon; Lánczkor Antalné: 3 ing, 3 alsónadrág; Valter Péter: 3 ing, 3 alsónadrág, 3 pár harisnya, 3 zseb-kendő; Petrovits Milivoj: 6 ing, 6 alsónadrág; Koczkar Zsigmond: 12 ing, 12 alsónadrág; Angyal János: 7 ing, 4 alsónadrág, 1 lepedő.

Ujabb adományok. A bácsmegyei bevonultak hátramardottjainak segélyezésére a szegedi kereskedelmi és iparkamara 500 koronát, dr. Gaál Ödön ujvidéki ügyvéd és tb. vármegyei főügyész 100 koronát, a Zomborban elhelyezett sebesültek részére pedig Lebach János roglaticai nagybirtokos 500 liter bort adományozott és küldött be Scultéty Ferencnek, Bács-Bodrog vármegye alispánjához.

Térzene. Világháborúnak kellett jönnie, hogy ezt is megérjük. Házi ezredünk zenekara ugyan lekísérte vitéz hadfiainkat a csataterre, de a zenetudó bevonultakból kiltelt egy második ezred-zenekar is, mely derék tambourmajorjának szakavatott vezetése alatt rövid idő alatt annyira felkészült, hogy a legkényesebb izlést is ki tudja elégíteni szabatos, összevágó játékaival, mint az eddigi térzenéken és Ófelsége születésnapján módunkban volt tapasztalni. Örömmel adjuk tehát a nagyközönségnek tudomására, hogy ezen második ezred-zenekarunk ezentul minden kedden és pénteken d. u. 5—7-ig térzenét ad az Erzsébetligetben.

Halálozások. A hét folyamán elhunytak: Muzsik Antal nyomdász 67 éves, Dampfinger Antal 69 éves, Vitkovits Béla 42 éves és özv. Bisehoff Ádámné sz. Stiegler Éva 68 éves korában.

Ítélethirdetés zombori ízgatók ügyében. A kir. törvényszék elnöke ma hirdette ki a szegedi királyi tábla ítéletét, mellyel ízgatásért Dukarits Antal zombori péksegédet egy évi börtönnel, Másits István zombori földmivest két havi börtönnel, Lázits Milán zombori napszámost hat havi államfogházzal és özv. Szőlösi Andrásné zombori házalónt két havi fogházzal sújotta.

A vörös kereszt karszalag jogosulatlan viselői ellen. Városunk rendőrfőkapitánya, hogy a vörös kereszt karszalaggal való visszaélésnek útját állja, figyelmezteti a közönséget, hogy a vörös kereszt ápolói jelvényt csak azok viselhetik, akik a sebesültek ápolásával tényleg foglalkoznak s akik ezen minőségüket a kórházak vezetőségének írásos igazolványával tanúsítják. Aki jogosulatlanul viseli az ápolói jelvényt, kihágást követ el és szigorú büntetésben részesül. Az ellenőrzéssel megbízott rendőr- és csendőrközegek felhívására az írásos igazolványt fel kell mutatni. A vörös kereszt ápolói jelvény jogos viselésére szóló igazolványokat a gimnáziumban elhelyezett pótesapatkórház vezetője báró Babarezy Jenő hadnagy ur állítja ki.

Hol és hogyan szerezhettünk biztos értesítést a hadbavonultakról? A „Magyar vöröskereszt tudósító irodája Budapesten“ a háboruban megbetegedett és megsebesült katonák tartózkodási helyéről, betegségük vagy megsebesülésük minőségéről, illetőleg halálukról vagy eltűnésükről a tudakozó közönségnek díjmentesen értesítést ad. E cél előmozdítására a m. kir. posta 5 fillér áron válaszos levelezőlapokat bocsátott ki, melyeken az iroda címe be van nyomva. A válasz bélyegmentes. Az érdeklődők levélben vagy távirati uton is érdeklődhetnek, de szóbelileg, vagy személyesen tudakozódní nem lehet. A levelezőlapokat egészben vagy részben a magánipar által előállítani, ilyeneket árusítani tilos és törvényes megtorlás alá esik. Aki a központhoz folyamodni restel, az forduljon a helyi választmánynak az Erzsébet-körut 13. száma alatt levő irodájába, mely a központi irodától készséggel megszerzi az értesítést a háboruba megsebesült és elesett katonákról.

Lóutalványok lebélyegzése. A magy. kir. belügyminiszter urnak 2769/1914. számú körrendelete értelmében a kincstár által kibocsájtott oly lóutalványoknak tulajdonosai, kiknek utalványát a hadi célokra szükségelt lovak átvételére kiküldött katonai közeg hivatalos pecséttel ellátni elmulasztotta, ezen pecséttel el nem látott utalvényaikat a kir. adóhivatalnál történő érvényesítés előtt a város polgármesterénél pecsételés végett bemutatni tartoznak. Egyben figyelmezteti a körrendelet az érdekelteket, hogy az elismervények értékét a kincstár a postatakarékpénztár útján kizárólag annak fogja kifizettetni, akitől a lovat megvették. Az elismervényeket tehát nem lehet másra átruházni, mert ilyen esetben a kir. adóhivatal az espedékes összeget bírói letétbe fogja helyezni.

A saját fogyasztásra és eladásra szánt bor bejelentése. Az állami italmérési jövedékről szóló 1892. évi XV. t. e. végrehajtásaként kibocsájtott pénzügyminiszteri utasítás 25. és 26. §-a értelmében a polgármester felhívja mindazokat a szőlőtulajdonosokat, akik saját terméü borukból a házi szükségletre szánt bor mennyiségre a kedvezményes adótételt igénybe venni óhatják, hogy a 26. §. értelmében szerkesztendő és a bejelentő lakhelyét és házszámát, a szőlőbirtok terjedelmét (holdakban) s a házi fogyasztásra és nagyban — legalább 5 hektolitert kitevő mennyiségben — való eladásra szánt bormennyiséget hektoliterekben feltüntető bejelentésüket 1914. évi szeptember hó 20-áig a városi gazdasági intézőnél nyujtsák be, mert különben az adókedvezményre igényt nem tarthatnak.

A zombori felső kereskedelmi iskolában a javító és pótló vizsgálatokat augusztus 31-én tartjuk meg. A tanulók beírása szeptember 1-től 3-áig, mindenkor délelőtt 9-től 12 óráig történik. Szeptember 4-én Veni Sancte, törvényolvasás, a tanulók elhelyezése s az órarend lediktálása és 5-én kezdjük meg a rendszeres tanítást. Zombor, 1914. augusztus 26-án. — Az igazgatóság.

Beiratások. A zombori polgári fiúiskolában a beiratások szeptember hó 1—2. délelőtt, az iskola — Széchenyi-utcai helyiségében lesznek. Szeptember 1-én és 2-án kizárólag helybeli szülők gyermekeit, vagy a mult iskolai évben oda járt tanulókat veszik föl. Szeptember 3-án és 4-én, amennyiben hely még lesz, vidéki tanulók is felvétetnek. A javítóvizsgálatok augusztus hó 31-én, a felvételi és különbözeti vizsgálatok a beirási napokon délután lesznek.

20578. szám

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

alisp. 1914.

Versenyárgyalási hirdetés.

A titeli törvényhatósági kongótégla közut fenntartásához évenként szükséges mintegy 70000 darab kongótégla; körülbelül 250 m³ homok fedőanyag szállításának, valamint ugyancsak évenként teljesítendő és mintegy 2900 □ métert kitevő téglá átrakási munkálatoknak biztosítása céljából ezennel nyilvános írásbeli versenyárgyalást hirdetek.

1. Ugy a szállítás, mint a munkálat 1 (egy) év tartamára, vagyis 1915. és 1916. évekre fog biztosítani. Az évenként szállítandó kongótégla és homok mennyiség kimutatása, ugyancsak a teljesítendő téglá átrakási munkálatok kimutatása vállalkozóval minden év május hó 1-ig közölni fog.

A szállítandó kongótégla mérete 20/10/5 cm Fedőanyagul durva szemcséjű tiszta dunai homok szállítandó.

Azon esetben, ha a vállalati évek bármelyikében az út javításának szüksége nem forog fenn; vagy az előző évről fenmaradt készlet a tényleges szükségletet fedezi és így megrendelés nem tételnék, — vállalkozó kártérítésre igényt nem támaszthat, amennyiben pedig a hozzávetőleg megállapított kongótégla mennyiségnél, homok fedőanyagul nagyobb mennyiség szükségeltetnék és illetve több m³ átrakási munkálat teljesítésének szüksége állna elő; vállalkozó a többlet mennyiséget is a vállalati egységár mellett köteles szállítani.

A megrendelt kongótégla és homok a felosztási kimutatás átvételétől számítva **60 nap alatt** a közutra kiszállítandó az államépítészeti hivatal által megjelölendő helyekre le- és összerakandó és a fent megállapított határidő elteltével átadandó.

Az átrakási munkákat köteles vállalkozó az anyagok átvétele után **30 nap** alatt befejezni.

2. Az ajánlatok a szállítandó kongótéglára vonatkozólag 1000 darabonként; a homokra köbméterenként; a teljesítendő átrakási munkálatokra pedig négyzetméterenként egységárral és kizárólag 1 (egy) év tartamára teendők.

Eltől eltérő ajánlatok nem lesznek figyelembe véve. Az ajánlatok a szállításokra és munkálatokra együttesen, de külön-külön is tehetők.

Csak szabályszerűen kiállított, magyar nyelven szövegezett, ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirattal látandó el:

„BÁCS-BODROG VÁRMEGYE ALISPÁNJÁNAK

ZOMBOR.

Ajánlat a 20578/alisp. 1914. számú versenyárgyalási hirdetésben kiírt és a titeli trvh. közut fenntartásához szükséges kongótégla, homok szállítására és tégláátrakási munkálatokra.“

3. Az ajánlatok Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatalánál (Zombor, vármegyei székház, I. emelet, közigazgatási iktató) 1914. évi szeptember hó 29-ik (kedd) napjának délelőtti 9 óráig adandók be. A később érkezettek nem fognak figyelembe vétetni.

4. Bánatpénzül készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban, együttes ajánlat esetén 600 korona, külön-külön tett ajánlatoknál pedig 300—300 korona legkésőbb 1914. évi szeptember hó 28-ik (hétfő) napjának délelőtti 11 óráig jelen hirdetés számára való hivatkozással a zombori m. kir. adóhivatalnál teendő le.

Az adóhivatali letéti nyugta, vagy közjegyzőileg hitelesített másolata az ajánlathoz csatolandó.

5. A versenyárgyalás Zomborban, a vármegyei székházának I. emeleti kistermében 1914. évi szeptember hó 29-ik (kedd) napján délelőtti 10 órakor fog megtartatni; a versenyárgyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

6. A munkálatokra és szállításra vonatkozó általános és részletes feltételek a zombori m. kir. államépítészeti hivatalban jelen hirdetés közzététele napjától az ajánlatok benyújtásának határidejéig a rendes hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Az ajánlati minta nyomtatványa ivenkint 30 fillér árban a közigazgatási kiadóhivatalban (vm. székház II. emelet) a hivatalos órák alatt a vármegyei kiadótól szerezhető be.

7. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

8. A munkálat és szállítás elnyerője a kongótégla előállításához teljesen a magyar szent korona országai területén termelt anyagokat tartozik használni és azok gyártásánál, nemkülönben a szállítás és munkálat teljesítésénél kizárólag magyar alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartozik alkalmazni.

9. A munkálat és a szállított anyagok szabályszerű felülvizsgálat után fognak átvétetni.

10. A munkálat és szállítás odaitétele felett döntő hatóságok részére fenntartatik azon jog, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhassanak.

Zombor, 1914. évi augusztus hó 19-én.

SCULTÉTY FERENC,

alispán.

Nyilvánossági joggal felruházott női kereskedelmi szaktanfolyam Baján.

A tanfolyam egy éves, szeptember hóban kezdődik és június végéig tart.

A tanfolyam tárgyai: Irodai munkálatok, magyar és német kereskedelmi levelezés, könyvvitel, kereskedelmi számtan, kereskedelmi földrajz, fontosabb áruk ismertetése, szépírás, gyorsírás, gépirás. Az évi tandíj 150 korona, mely negyedéves részletekben is fizethető. Beiratási díj 10 korona, géphasználati díj 5 korona.

A tanfolyam igazgatója Erdős Jakab polg. isk. igazgató, női felügyelettel megbízott h. igazgató Rothschildné Klauber Teréz polg. isk. tanárnő.

Vidéki tanulók elhelyezésére nézve, Rothschildné Klauber Teréz h. igazgatónő ad fölvilágosítást.

3—3

Unió jéggyár ZOMBORBAN.

Házhoz szállít naponta
- bármily mennyiségben -
kristály tiszta

MÚJEGET

mm. 2 korona árban.

Az Unió jéggyár.

25—17

Új sörcsarnok ! !

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Zomborban, a Kossuth Lajos (Fő-) utca 11. sz. házában, a volt Ugryféle cukrázda helyiséget

s ö r c s a r n o k k á
átalakítva, megnyitottam.

Kitűnő s izléses konyha! Mindennemű elsőrendű italok. A pontos és szolid kiszolgálás tekintetében t. vendégeimet előre is biztosítva maradtam

Zomborban, 1914. augusztus hó 23-án.

Kiváló tisztelettel:

Kaelbly Mihály,

vendéglős.

2—1

Abonensek elfogadtatnak ! !